

Studiehandledning, grönt häfte (särskilt boende)

Ändring av kurslitteratur, 2022

Med anledning av att tidigare kurslitteratur *Gerontologi & geriatrik* Jansson & Almberg samt *Rehabilitering* av Holm & Jansson utgått ges nedanstående sidhänvisningar till *Gerontologi och geriatrik* Eva-Lena Lindqvist 2021 Gleerups samt aktuella hemsidor.

✓ Se även kommentar nedan om diskussionsfråga tillfälle 6 och 7 som utgår.

➤ Cirkeltillfälle 1

Vardagsrehabilitering för äldre

Att läsa inför cirkeltillfället:

- Lindqvist *Att leva längre* sid 113-114 (till *Gunnar Bloms komplexa behov*)
- Lindqvist *Rehabilitering och funktionsbevarande omsorg* sid 166-168

➤ Cirkeltillfälle 2

Att klara aktiviteterna i vardagen

ADL aktiviteter i det dagliga livet – är vardagliga aktiviteter, som att laga mat, äta, förflytta sig, tvätta sig, klä sig. ADL-status görs för att bedöma om personen klarar att utföra sina vardagliga aktiviteter självständigt eller om behov finns av stöd från annan person och hur stödet i så fall bör ges.

Läs om studiecirkelns checklista på sidorna 6 och 35-36 i detta häfte. Checklistan är framtagen för att användas både inom hemtjänst och särskilt boende.

Att läsa inför cirkeltillfället:

- Lindqvist *Måltidsmiljö och individuell anpassning* sid 136-144
- Lindqvist *Hjälpmedel för att vara trygg och självständig* sid 175-178
- Lindqvist *Att planera, genomföra och utvärdera* sid 209-214
- Vårdhandboken *Hjälpmedel vid fysiska funktionsnedsättningar*
www.vardhandboken.se/Texter/Hjalpmedel-vid-fysiska-funktionsnedsattningar/Oversikt/

➤ Cirkeltillfälle 3

Förhållningssätt vid stroke och Parkinsons sjukdom

Sidhänvisning för diskussionsfrågor i häftet:

- Diskussionsfråga 4: I Vårdhandboken *Kommunikationsråd vid afasi* finns det flera punkter angående vad du bör tänka på vid mötet med en person med afasi. Diskutera punkterna. Är de självklara saker? Har du egna erfarenheter? <https://www.vardhandboken.se/arbetssatt-och-ansvar/bemotande-i-varld-och-omsorg/afasi-dysartri-dysfagi---vard-och-bemotande/ward-och-bemotande/>
- Diskussionsfråga 5: Diskutera utifrån symtomen vid Parkinsons sjukdom (**sid 53** i Lindqvist *Gerontologi och geriatrik*) hur den äldre kan påverkas i sitt dagliga liv. Diskutera även vilket stöd som behövs och hur det kan ges.

Att läsa inför cirkeltillfället:

- Lindqvist *Stroke* sid 50-53 och *Parkinson* sid 53-54
- Lindqvist *Patient- och intresseorganisationer* sid 231-232
- STROKE-Riksförbundet *Konsekvenser efter stroke* <https://strokeforbundet.se/vad-ar-stroke/konsekvenser-efter-stroke/> och *Rehabilitering* <https://strokeforbundet.se/vad-ar-stroke/rehabilitering/>
- 1177 Vårdguiden *Parkinsons sjukdom under Symtom, Att leva med Parkinsons sjukdom – Vad kan jag göra själv* och *Att vara närstående* <https://www.1177.se/Stockholm/sjukdomar--besvar/hjarna-och-nerver/nerver/parkinsons-sjukdom/>

➤ Cirkeltillfälle 4

Förhållningssätt vid ledsjukdomar och frakturer

Om "smärtröskel" – med ökad ålder försvagas smärtimpulser med risk att personen inte uppfattar skador eller risk för skador så som tidigare. (Information hämtad från Jansson & Almberg *Gerontologi och geriatrik* 2011.)

Att läsa inför cirkeltillfället:

- Lindqvist *Artros* sid 54, *Benskrighet* sid 55-56 och *Frakturer* sid 56-57
- Lindqvist *Fysisk aktivitet* sid 151-154
- 1177 Vårdguiden *Ledgångsreumatism – RA under Vad händer i kroppen och Vad kan jag göra själv*
<https://www.1177.se/Stockholm/sjukdomar--besvar/skelett-leder-och-muskler/leder/ledgangsreumatism---ra/#section-16031>

Läs även sidorna 17-18 i detta häfte om Att röra på sig så länge som möjligt

Lästips:

- Lindqvist *Fall* sid 157-158
- Vårdhandboken *Fallprevention* under *Åtgärder i särskilt boende*
<https://www.vardhandboken.se/vard-och-behandling/basal-och-preventiv-omvardnad/fallprevention/atgarder-i-sarskilt-boende/>
- Umeå universitet under *Rekommendationer för ökad fysisk vardaglig aktivitet*
https://www.umu.se/nyheter/forskare-ger-traningsrekommendationer-for-att-bryta-halsoforodande-fysisk-inaktivitet-pa-aldreboenden_5818614/

➤ Cirkeltillfälle 5

Arbets teknik och ergonomi

Att läsa inför cirkeltillfället:

- Vårdhandboken *Förflyttningskunskap* <https://www.vardhandboken.se/arbetssatt-och-ansvar/forflyttningskunskap/oversikt/> och *Arbetsergonomi i vård och omsorg*
<https://www.vardhandboken.se/arbetssatt-och-ansvar/arbetsergonomi-i-vard-och-omsorg/arbetsergonomi-inom-vard-och-omsorg---oversikt/>

Läs även sidorna 20-21 i detta häfte om Kroppen i arbete

➤ Cirkeltillfälle 6

Strategier i vardagen

- ✓ Utgå: Diskussionsfråga 1 om "Ge hjälp till självhjälp"

Att läsa inför cirkeltillfället:

- Lindqvist *Demens* sid 70-82
- Lindqvist *Genomförandeplan* sid 212-214 - repetera
- Lindqvist *Levnadsberättelse* sid 221-224

Lästips:

- Kunskapsguiden under *Personens vilja är viktig* <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/alldre/stodja-alldre-personers-vilja/personens-vilja-ar-viktig/>

➤ **Cirkeltillfälle 7**

Bemötande – ett givande och ett tagande

- ✓ Utgår : Diskussionsfråga 5 om "Absoluta rättigheter för vårdtagaren"

Om "emotionell intelligens – EQ" – beskriver förmåga till medkänsla, igenkännande, social förmåga och att kunna uppleva och hantera sina känslor. (Information hämtad från Jansson & Almberg *Gerontologi och geriatrik* 2011.)

Att läsa inför cirkeltillfället:

- Lindqvist *Professionellt förhållningssätt* sid 185-187 och *Bemötande och kommunikation sker över allt* sid 188-191, *Kommunikation inom demensvård och äldreomsorg* sid 192-195

➤ **Cirkeltillfälle 8**

Samarbete – med den äldre i centrum

Sidhänvisning för diskussionsfråga i häftet:

- Diskussionsfråga 5 om de nationella målen för äldreomsorgen: Läs Om nationell värdegrund för äldreomsorgen på Kunskapsguiden och diskutera hur den nationella värdegrunden finns med i den verksamhet du arbetar i <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/aldre/nationell-vardegrund-for-aldreomsorgen/om-nationell-vardegrund-for-aldreomsorgen/>

Att läsa inför cirkeltillfället:

- Lindqvist *Insatser och verksamheter* sid 92-106
- Lindqvist *Dokumentation* sid 215-216 och 220-221
- Lindqvist *Samarbete och samverkan* sid 225-229